

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Ústav dějin křesťanského umění

Posudek oponenta/oponentky bakalářské práce

jméno oponenta/tky PhDr. Ing. Marie Vymazalová, Ph.D.
 Autor/autorka práce: Viktoriya Audzeyenka
 Studijní program/obor: Obecná teorie a dějiny umění a kultury, Dějiny kře
 Název práce: Herkulovská tematika ve výzdobě pražských barokních paláců
 Vedoucí práce: PhDr. Petra Oulíková, Ph.D.
 Rozsah práce: 197 380

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☐	☒	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☒	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☐	☒	☐
Zpracování příloh	☒	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☐	☒	☐	☐

B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☒	☐	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☒	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☐	☒	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☒	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☐	☒	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☒	☐	☐

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Hodnocení vloženo na závěr posudku pro jeho lepší čitelnost.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

Prosím o rozvedení myšlenky ze s. 46: „Braunův přístup k reliéfnímu sochařství představuje odklon od konvenčních metod, upřednostňuje optickou modelaci a začlenění reliéfů do ucelených obrazových kompozic. Tato nová technika vdechuje život sochařským prvkům paláce, zvyšuje jejich vizuální působivost a ladí s majestátností portálů Atlantů.“

Dále prosím o odpovědění na otázek, které jsou uvedeny v textu výše.

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 10.6.2024

Podpis:

Práce s tématem „Herkulovská tematika ve výzdobě pražských barokních paláců“ pojednává o tomto konkrétním ikonografickém motivu a jeho způsobu využití v palácové výzdobě, a to nejen v českém prostředí, ale také v kontextu vybraných rakouských rezidencí.

Práce je členěna a vystavěna logicky, autorka nejprve pojednává téma Herkula v literárních pramenech a obecně z pohledu ikonografie. Poté pojednává rakouské příklady využití, aby se následně zaměřila na české příklady. Bakalářská práce svých vytyčených cílů dosahuje a podává obecný souhrn využití herkulovského tématu v českém uměleckém prostředí v palácové architektuře. Slabinou práce je určité odbíhání od tématu, které sledované téma rozměšluje a posloupnost textu tříští (např. technika výzdoby antických váz, s. 16; Braunova socha Tritona, s. 42-43) či nejasné napojení jednotlivých celků a témat, u kterých si čtenář klade otázku, jak jsou s tématem Herkula či konkrétním uměleckým zpracováním svázány (např. latinský nápis na rytině Johanna Delsenbacha, s. 46-47).

Jazyk práce a její typografická úprava není bez chyb, průběžně se objevují překlepy, chybějící mezery, jedna zcela prázdná stránka apod. V práci se objevuje několik terminologicky problematických míst, na která upozorním níže. Přílohy jsou však zpracovány velmi pečlivě.

Rozsah použité literatury je pro bakalářskou práci dostatečný. Pro úplný výčet by bylo vhodné použít ještě publikaci Encyklopedie Antiky (Ludvík Svoboda, Academia, 1974). Naopak je v tomto kontextu trochu překvapivě pro české téma použita ruská encyklopedie (dle práce: Alexander Zajcev, Gerakl, Mify národov mira, Encyklopedia ve 2 tomach (ed.) S. Tokarev. Moskva 2008; dle záznamu v Národní knihovně autor S. A. Tokarev). Kladně hodnotím využití také zahraniční literatury. Jako negativum se mi jeví uspořádání použité literatury v kapitole „Přehled pramenů a literatury“, které působí lehce nahodile.

Jako problematickou stránku práce, kterou bude třeba diskutovat během obhajoby, vidím poznámkový aparát. Namátkovou kontrolou (z časových důvodů nebyly zkontrolovány všechny poznámky) bylo zjištěno, že v mnoha poznámkách neodpovídá uvedená strana a použitá informace původnímu zdroji:

- Pozn. 125 a 126 a 137 – Poche, 1986, uvedena str. 35, na které je v daném vydání fotografie
- Pozn. 127 – Poche 1986, s. 38; v uvedeném vydání publikace s. 63–64
- Pozn. 129 – Zamarovský, 1965, s. 451-452; v uvedeném vydání s. 323–324
- Pozn. 133 – Zamarovský, 1965, s. 309; v uvedeném vydání s. 224. (Zde navíc obsah použité informace nekoresponduje se zdrojem)
- Pozn. 135 – Zamarovský, 1965, s. 48-49; v uvedeném vydání s. 43 (Zde obsah použité informace opět nekoresponduje se zdrojem)
- Pozn. 141 – Poche, 1986, s. 36; v uvedeném vydání s. 65
- Pozn. 141 – Poche, 1986, s. 37; v uvedeném vydání s. 64–65

Dovoluji si tedy autorku práce požádat, aby k obhajobě přinesla výše uvedené publikace – konkrétní výtisky (nebo alespoň jeden z nich), které používala během zpracování práce, aby v nich bylo možné stránkování zkontrolovat.

Další drobný nesoulad je i v použití disertační práce, konkrétně autoreferátu, citováno dle práce Jiří Kubeš, Reprezentační funkce sídel vyšší šlechty z českých zemí 1500-1740 (autoreferát disertační práce na Filozofické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích), České Budějovice 2006, která má dle záznamu <https://biblio.hiu.cas.cz/> 32 stran, citována je však strana 230 (uvedená informace se v disertační práci na této straně ale skutečně nachází).

Jak bylo uvedeno i výše, určitá nejistota a nepřesnost se objevuje i během práce s literaturou a informacemi v ní uvedenými. Např. na s. 34 autorka popisuje obecný princip výzdoby paláců:

„Dnes se při studiu zobrazení reprezentačních sálů zabýváme společenským, kulturním, historickým, politickým a ekonomickým kontextem, v němž vznikaly. Snažíme se pochopit, co znamenají a jak se vztahují k osobě, která si je vyžádala nebo přišla s nápadem. Když se však díváme na obrazy ze 17. a 18. století, které byly určeny pro **domácnosti**, nevidíme vždy jasná témata. Namísto toho umělci využívali **jakýchkoli námětů, které byly k dispozici, a svého vlastního talentu**. Kromě toho byly při tvorbě nástěnných a stropních maleb důležité faktory, jako je velikost místnosti, osvětlení a ústřední body.

Autorka zde zcela správně cituje z práce Martina Mádl (dle práce Martin Mádl, Malířská výzdoba barokních šlechtických rezidencí v Čechách, Documenta Pragensia XXVIII Život pražských paláců Šlechtické paláce jako součást městského organismu od středověku na práh moderní doby, Praha 2009, s. 241–275.), zkráceně:

„... U málokterých z domácích malířských cyklů 17. a 18. století však můžeme odhalit nějaký pevný, souvislý, individuálně koncipovaný program. Zdá se dokonce, že programem býval mnohdy vymezen spíše určitý obecnější námětový rámec, který byl – ovšem po předchozím schválení konkrétních návrhů objednavatelem – naplněn podle **dostupných předloh** a schopností umělce.“

Posun od „dostupných předloh“ k pojmu „jakýkoli námět“ a od sousloví „domácích malířských cyklů 17. a 18. století“ k „obrazy ze 17. a 18. století, které byly určeny pro **domácnosti**“ je z mého pohledu i v bakalářské práci těžko pochopitelný. Ve spojitosti s tímto zdrojem práce je nejasná také poznámka č. 175, kdy jsou citovány s. 116–117 zmiňovaného článku, který však začíná až od s. 241.

Pravděpodobně v jednom případě byla v práci použita přímá citace zdroje, ale bez řádného zvýraznění (s. 37, předposlední odstavec a pozn. č. 106).

Jako slabší stránku práce taktéž vidím jazykovou úroveň. V některých částech práce se vyskytují slovní spojení, která nejsou správně odborně použita, či jejich sled nemá jasnou logickou linku, např. s. 41, pozn. č. 119 „Je důležité si uvědomit, že současná fasáda je částečným předobrazem originálního řešení“; s. 44 „Napětí bitvy je vyjádřeno jejich mimikou, pohyby rukou a účesy, které odrážejí napětí konfrontace“. Je pochopitelné, že pokud autorka práce není rodilou mluvčí, bude text práci vždy trochu méně plynulý. Jazyková kvalita textu však celkově velmi kolísá (od velmi kvalitní až po málo propracovanou).

Práci i přes uvedené výtky doporučuji k obhajobě, během které, věřím, budou výše uvedené nejasnosti objasněny.